

מסורת הש"ס

(א) גיטין פ"ח. מנחות ל: ועיי' קדושין פ"ג ט"ז. (ב) נ"ג מוס' מנחות ל: ד"ה וילפח. (ג) נ"ג הראש' קדושת ארון ויש בהן קדושת כהנים, (ד) נ"ג (ברכות מז. א.) ה' ירישתו ע"י מוספת' כהןהדר' וי' ד"ה בת קול, (ה) שנת י' ע"ש ממכתב סופרים פ"ג ה"ל ט"ז, (ו) ע"ל ד', (ז) נ"ג ה"י ירישת ה"ד, (ח) נ"ג ע"ל ד', (ט) נ"ג ע"ל ד', (י) נ"ג ע"ל ד', (יא) נ"ג ע"ל ד', (יב) נ"ג ע"ל ד', (יג) נ"ג ע"ל ד', (יד) נ"ג ע"ל ד', (טו) נ"ג ע"ל ד', (טז) נ"ג ע"ל ד', (יז) נ"ג ע"ל ד', (יח) נ"ג ע"ל ד', (יט) נ"ג ע"ל ד', (כ) נ"ג ע"ל ד', (כ"א) נ"ג ע"ל ד', (כ"ב) נ"ג ע"ל ד', (כ"ג) נ"ג ע"ל ד', (כ"ד) נ"ג ע"ל ד', (כ"ה) נ"ג ע"ל ד', (כ"ו) נ"ג ע"ל ד', (כ"ז) נ"ג ע"ל ד', (כ"ח) נ"ג ע"ל ד', (כ"ט) נ"ג ע"ל ד', (ל) נ"ג ע"ל ד'.

תורה אור השלם

- 1. ואנךך תשמענה דברך באחרךך לאמר זה הדרך לבו בו תאמינו ובי תשמעמילה.
2. וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחידים: ויחזקאל כ"ה כ"ה.
3. וידבר משה אית מלאכי ה' אל בני ישראל: ויקרא כג מד

גיליון הש"ס

נב' מסות דאפכי להו. גיטין כ"ג ע"א מנחות ל' ע"ב: שם מנין שמשמשין בבת קול. ע' תו"ע פ"ח מ"ז ד"מנחות:

הגהות הב"ח

(א) תוב' ד"ה גוללו וכו' וארבעים תיבות יש בתורה. י"ב פי' בתורה ה' תמימה עד מלות ה' ביה ט"ו כ' תיבות ובסוף האל תמים דרכו עד וזמנו אלהים יש ג"כ כ' תיבות: (ב) בא"ד ולמחלתם הוא גוללו. י"ב ע"ג: ודמלתם כ"י יהודה שאינו מחויב לגוללו וקודם הכרעה היינו דלא עבד חסור למהי ואת הספקן פתחו ולבין אכל את סתמו ומבין עדיף עמי הלך למחלתה כ"י:

מוסף רש"י

משום דאפכי להו. הלך אס לא חסרו אלא שם החמשים לא היו ידועי אהיה מתני לשתני קיימי (גיטין כ"ח). ספר תורה ע"פ: אכל על ידי מעטפת (שבת ט"ד). הדרן ע"ף מסכת מגילה

בני העיר פרק רביעי מגילה

ל.ב.

עין משפט גר מצוה

צא א מיי פ"ב מהל' מפלה הלכה ה' סגן עשין יט טושי"ע א"ח סימן קלנא ספ"ק ד:
צב ב מיי ש"ס הלכה יא טושי"ע א"ח סימן קמא ספ"ק ד:
צג ג מיי פ"י מלמלת ס"ט ה' ד טושי"ע א"ח סי' קנד ספ"י וטושי"ע י"ד סי' רפב ספ"ק ד:
צד ד מיי פ"ב מהל' מפלה ה' ד סגן עשין יט טושי"ע א"ח סי' קלנא ספ"ק ד:
צה ה ו מיי ש"ס טושי"ע א"ח סי' ד:
צז ז טושי"ע א"ח סי' פ:
צח ח מיי ש"ס ה' י"ח:
צט ט מיי פ"י מהל' ס"ט ה' ו טושי"ע א"ח סי' פ' וטושי"ע י"ד סי' רפב ספ"ק ד:
צכ י טושי"ע א"ח סימן קמא ספ"ק ד:
ק ב מיי פ"ב מהל' מפלה הלכה ה':

רבינו חננאל

ת"ר פותח ורואה, מבין וקורא, דברי ר' יהודה. והלכה כמותו. מפני מה אמרו הקורא בתורה לא ישיע לתורגמן, כדי שלא יאמר תרגום סבור אמר. אמר שמואל הלוחות והבימות, פי' החלק של מעלה ושל מטה ושל בין הדפיני של ספר תורה. אין בהן משום קדושה, א' כלומר אם יכלה ויעזו ויחתך החלק שבו אין בו משום קדושה. אמר ר' יוחנן הגולל ספר (כ"י) [תורה צ"ח] שייעמידנו על התפוח. פי' שאם יקרע יקרה ויתפול. חתפו. ועוד אמר הגולל ספר כ"י, פי' מבחוץ כלומר כשהוא מונח הספר בחיקו, (ל) הכרך החיצון שאם גולל מן הכרך הפנימי, שם ילול על הפנימי מן החיצון יפול החיצון לארץ. וכשהוא מהדקו מבחוץ החיצון מהדקו הפנימי. ואמר ר' יהושע בן לוי י' שקראו בתורה, הגולל ספר תורה, כלומר המשלים, נותנין לו שבר כנגד כולם. ואמר ר' יוחנן מנין שמשמשין בבת קול, ששארם ואוננין שמשענה דבר מאחריו. וי' והוא דשמע קל בברא במתא וקל איתמא דברא, והוא דאמר חזן קין או לאו לאו. ועוד אמר הקורא בלא נעמה והשוכה בלא זמירה [וכר']. ומתהוין משום דלא ידע לבסומי קלא אינון חוקים לא טובים ומשפטים ולא יחיו חכמים היושבים ביה. אלא הכהן קורא ואתן כל אחד ואחד בזמנו: ת"ר (י) במשה תיקן להם ישראל שיהיו שואלין ודורשין בעניניו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות חג בחג:

הלוחות והבימות אין בהן משום קדושה. פירש בערוך (ג) גלויני ספר תורה שלמעלה ושלמטה ושל בין צ"ח דף וקשיא דהא פרק כל כתיבי (שבת דף קטו). מנן כהד"ס דמטמאין את הידים ויש לומר דהתם ר"ל כל זמן שהן ממוזגין כספר תורה והכא מיירי היכא דגזי' ואכתי קשה שהרי התם מיציעא לן היכא דסיגי' אי ש"ס קדושה אי לאו ואמאי לא פשיט ליה מהכא: גולל ספר מבחוץ וכשהוא מהדקו מהדקו מבפנים. פ"ח

משום דאפכי להו ת"ר פותח ורואה גולל ומברך והוא וקורא דברי רבי מאיר רבי יהודה ואמר פותח ורואה ומברך וקורא מאי טעמא דרבי מאיר כדעולא דאמר עולא מפני מה אמרו הקורא בתורה לא ישיע למתורגמן כדי שלא יאמרו תרגום כתוב בתורה הכא נמי כדי שלא יאמרו ברכות כתובין בתורה ורבי יהודה תרגום איכא למויטעי ברכות ליכא למויטעי אמר רבי זירא אמר רב מתנה הלכה פותח ורואה ומברך וקורא ולויכא הלכה כר' יהודה משום דאפכי להו אמר ר' זירא אמר רב מתנה הלוחות והבימות אין בהן משום קדושה אמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן יהגולל ספר תורה צריך שייעמידנו על התפר ואמר ר' שפטיה א"ר יוחנן הגולל ספר תורה גוללו מבחוץ ואין גוללו מבפנים וכשהוא מהדקו מהדקו מבפנים ואינו מהדקו מבחוץ ואמר ר' שפטיה א"ר יוחנן עשרה שקראו בתורה יהגולל שבהם גולל ספר תורה יהגוללו נוטל שבר כולן דאמר ר' יהושע בן לוי עשרה שקראו בתורה הגולל ספר תורה קיבל שבר כולן (י) שבר כולן סלקא דעתך אלא אימא קיבל שבר כנגד כולן ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן מנין שמשמשין בבת קול שנאמר ואונניך תשמענה דבר מאחרךך לאמר והני מילי דשמע קל גברא במתא וקל איתתא בדברא והוא דאמר הין הין והוא דאמר לאו לאו ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן כל הקורא בלא נעמה ושונה בלא זמרה עליו הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים וגו' מתקף לה אבוי משום דלא ידע לבסומי קלא משפטים לא יחיו בהם קרית ביה אלא כדרב משרשיא דאמר שני תלמידי חכמים היושבים בעיר אחת ואין נוהין זה את זה בהלכה עליהם הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם (י) אמר רבי פרנך אמר רבי יוחנן ע"כ ערום ערום נקבר ערום נקבר ערום בלא מצות בלא מצות סלקא דעתך אלא אימא ערום בלא אמתה מצוה אמר רבי ינאי כריה דרבי ינאי סבא משמיה דרבי ינאי רבה אמתה תיגלל המטפחת ואל יגלל ספר תורה: וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל מצותן שיהיו קורין אותן כל אחד ואחד בזמנו: ת"ר (י) במשה תיקן להם ישראל שיהיו שואלין ודורשין בעניניו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות חג בחג:

שיבכו ו' כר' יהודה: גדול שביבכו גולל. א' כלומר אם כדורש, א' כלומר אם יכלה ויעזו ויחתך החלק שבו אין בו משום קדושה. אמר ר' יוחנן הגולל ספר (כ"י) [תורה צ"ח] שייעמידנו על התפוח. פי' שאם יקרע יקרה ויתפול. חתפו. ועוד אמר הגולל ספר כ"י, פי' מבחוץ כלומר כשהוא מונח הספר בחיקו, (ל) הכרך החיצון שאם גולל מן הכרך הפנימי, שם ילול על הפנימי מן החיצון יפול החיצון לארץ. וכשהוא מהדקו מבחוץ החיצון מהדקו הפנימי. ואמר ר' יהושע בן לוי י' שקראו בתורה, הגולל ספר תורה, כלומר המשלים, נותנין לו שבר כנגד כולם. ואמר ר' יוחנן מנין שמשמשין בבת קול, ששארם ואוננין שמשענה דבר מאחריו. וי' והוא דשמע קל בברא במתא וקל איתמא דברא, והוא דאמר חזן קין או לאו לאו. ועוד אמר הקורא בלא נעמה והשוכה בלא זמירה [וכר']. ומתהוין משום דלא ידע לבסומי קלא אינון חוקים לא טובים ומשפטים ולא יחיו חכמים היושבים ביה. אלא הכהן קורא ואתן כל אחד ואחד בזמנו: ת"ר (י) במשה תיקן להם ישראל שיהיו שואלין ודורשין בעניניו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות חג בחג:

מנין שמשמשין בבת קול.

צירושלמי (שבת פ"ק גמ' אשה) מני כתיבי לא מנשו ולא מעונו ואף ע"פ שאין יחוש יש סימן: והשונה בלא זמרה. שהיו רבינן לשנות המשניות צומרה לפי שהיו שונין אותן על פה וע"י כך היו מוכרים יותר: בלא אותה מצוה. י"מ מנות אחיה וקשה מאי רבותא פשיטא שאין לו שבר כיון שלא עשה המלוה כהוגן לכן פירש ריב"א בלא אותה מלוה שעשה צמותה שעה שאס' אלו ספר תורה ערום וקולו צו אין לו שבר מן הקריאה וכן אחזו לגוללו או להגיהו אכל אחזו במטפחת אורן ימים ציימנה בשמאלה עושר וכבוד:

הדרן ע"ף בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים, והם לא טובים זה לזה, ומשפטים לא יחיו בהם. אמר ר' יוחנן ואחוזו ספר תורה ערום נקבר ערום, בלא אותה מצוה. אמר ר' ינאי תיגלל המטפחת ואל יגלל ספר תורה, כלומר בלא מטפחת. (פיסקא) מצוותן שיהיו קורין כל אחד ואחד בזמנו. ת"ר משה תיקן ישראל שיהיו שואלין ודורשין הילכות הפסח ועצרת בעצרת והחג בחג. הדרן ע"ף בני העיר

סליקא מסכת מגילה, שבה לרב עליה, ברבה ותהלה, תפארת וצוהלה, ירום קרנו למעלה:

(א) פי' בתוס' כגון ד"ה הלכות מה שהקשו על פירוש הערוך שהוא כפירוש רבינו ואמנם לפי מש"כ רבינו דמיידי אס' כלה הכתב וגז' א"ש ועשין זה מירך הש"ס בשבת קטו בלא שאני ע"ש הש"ס. (ב) אולי י"ל הכרך החיצון יגולל על הכרך הפנימי שאם יגולל מן הפנימי על החיצון יפול החיצון וכו' וצ"ע בזה.